

KLAGANDE

Kontorsstädning AB, 556079-8448

MOTPARTER

1. Kammarkollegiet

2. Teknostäd AB, 556241-4366

Ombud: Jur.Dr. [REDACTED]

3. MIAB AB, 556515-9810

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 16 december 2021 i mål nr 14989-21, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten bifaller överklagandet och beslutar att Kammarkollegiets upphandling av städtjänster med dnr 23.3-5228-20 som gäller Stockholms län inte får avslutas innan rättelse har skett på så sätt att ny utvärdering genomförs, vid vilken anbudet från MIAB AB inte beaktas.

Kammarrättens interimistiska beslut den 23 december 2021 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Kontorsstädning AB yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från MIAB AB och Teknostäd AB inte ska beaktas. Kontorsstädning för bl.a. fram följande. MIAB AB:s och Teknostäd AB:s anbud uppfyller inte upphandlingens kvalificeringskrav om bevis på utbildad personal. Kammarkollegiet har därmed agerat i strid med likabehandlingsprincipen när Kammarkollegiet utvärderat bolagens anbud. Kontorsstädning AB:s anbud har maximalt utvärderingspris och skulle ha tilldelats ramavtal om upphandlingen skett i enlighet med likabehandlingsprincipen. Bolaget har därmed lidit ekonomisk skada genom Kammarkollegiets agerande. Genom att tillåta omfattande kompletteringar har Kammarkollegiet brutit mot de grundläggande principerna om förutsägbarhet, likvärdighet och transparens.

Kammarkollegiet anser att överklagandet ska avslås och för bl.a. fram följande. Upphandlingen har genomförts i enlighet med lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, och Kammarkollegiet har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna. Kontorsstädning AB har inte visat att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. MIAB AB och Teknostäd AB har visat att de uppfyllde samtliga obligatoriska krav redan innan tilldelningsbeslutet meddelades, i enlighet med instruktionerna i upphandlingsdokumenten.

Teknostäd AB anser att överklagandet ska avslås och för bl.a. fram följande. Kravet för utbildning inom golvvård innebär en grundläggande kurs i golvvård. Kravet är uppfyllt genom det PRYL-intyg som bolaget lämnat in. SRY-utbildningen är en kortare kurs med mindre fokus på golvvård. De som enbart genomgått en SRY-utbildning skulle behöva komplettera med ytterligare utbildning inom golvvård. Däremot ska de som har genomgått PRYL anses ha grundläggande kunskaper i golvvård. Teknostäd AB har i förvaltningsrätten dessutom gett in den anställdes intyg

gällande påbyggnadskursen *Praktisk utbildning inom modern golvvård* som genomfördes långt före anbudstidens öppnande.

MIAB AB anser att överklagandet ska avslås och för fram bl.a. följande. Det stämmer inte att MIAB AB har fått möjlighet att komplettera anbudet i efterhand. MIAB AB har följt de anvisningar som Kammarkollegiet gett i upphandlingsdokumenten och de har kommit in med de underlag som är begärda vid varje tillfälle. Inget i anbudet har ändrats eller kompletterats utan endast styrkts på begäran när Kammarkollegiet har efterfrågat det.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Av 4 kap. 10 § andra stycket 3 LOU framgår att myndigheten innan den tilldelar kontrakt ska kontrollera att uppställda kvalificeringskrav är uppfyllda innan den tilldelar kontrakt. I tredje stycket samma bestämmelse anges att vid en kontroll ska myndigheten tillämpa 15 kap.

I 15 kap. 4 § LOU anges att den leverantör som myndigheten avser att tilldela kontraktet på begäran av myndigheten ska lämna kompletterande dokument enligt 15 kap. 6–13 §§ LOU. En sådan begäran ska göras innan myndigheten beslutar om att tilldela ett kontrakt.

I förarbetena till bestämmelsen anges att en leverantör inte ska kunna tilldelas ett kontrakt innan den har kontrollerats gällande tillämpliga kvalificeringskrav. Detta görs obligatoriskt eftersom det bör säkerställas att inte någon leverantör som inte uppfyller kraven tilldelas kontraktet (prop. 2015/16:195 s. 770 och 1100).

Teknostäd AB:s anbud

Utredningen i målet

Kontorsstädning AB för fram att Teknostäd AB genom inlämnade intyg inte uppfyller kravet om att minst två personer ska ha genomgått utbildning inom golvvård. PRYL-certifikatet från Teknostäd AB var inte giltigt vid anbudsinslämningen.

Kammarkollegiet för fram att det av intyget som Teknostäd AB lämnat in tydligt framgår att genomgången utbildning omfattat golvvård. Av kravet kan inte utläsas att genomgången golvvårdsutbildning måste vara inom ramen för en specifik utbildning, alltså någon annan utbildning än PRYL, SRY eller liknande.

I förfrågningsunderlagets avsnitt 5.6.4.2 anges bl.a. att anbudsgivaren vid anbudets inlämnande ska ha tillgång till minst tio personer som genomgått PRYL, SRY eller motsvarande och minst två personer som genomgått dokumenterad utbildning inom golvvård.

När det gäller kravet på personer som har genomgått dokumenterad utbildning inom golvvård har Teknostäd AB innan tilldelningsbeslutet lämnat in två certifikat/intyg. Det intyg som enligt Kontorsstädning AB inte uppfyller kraven är benämnt *Lokalvård PRYL*. Av intyget framgår att kursen varit 5 dagar och att kursen har 15 delar, varav en del är Praktisk golvvård.

Kammarrättens bedömning

Av kravet på att tio personer ska ha genomgått PRYL, SRY eller motsvarande framgår inte att de angivna utbildningarna ska innehålla golvvård. Kammarrätten anser mot den bakgrunden att förfrågningsunderlaget inte utesluter att samma intyg kan visa att båda

kraven om personalens utbildning är uppfyllda. Det som är avgörande är utbildningens innehåll. Av intyget från Teknostäd AB framgår att PRYL-utbildningen omfattat ett moment som rör golvvård. Kammarrätten anser därför att Teknostäd AB genom intyget uppfyllt kravet på att personalen ska ha genomgått dokumenterad utbildning inom golvvård. Det finns därför inte skäl för att ingripa i upphandlingen på denna grund.

Kammarrätten noterar att det av förfrågningsunderlaget inte framgår att intyget ska vara giltigt, utan det som framgår är att intyget ska visa att personen genomgått angiven utbildning. Vad Kontorsstädning AB har fört fram i denna del medför därför ingen annan bedömning av kammarrätten.

Kontorsstädning AB har även fört fram att det enligt praxis inte ska vara möjligt att komplettera uteblivna obligatoriska krav efter att anbudsfristen har gått ut. Av förfrågningsunderlaget avsnitt 5.1 och 5.7 framgår att Kammarkollegiet efter det att anbuderna lämnats in kan begära in bevis/intyg som gäller bl.a. certifikat/intyg som styrker krav på utbildad personal. Kammarkollegiet har efter anbudets inlämnande begärt att Teknostäd AB ska lämna in det aktuella intyget senast den 12 mars 2021. Kammarrätten anser att Kammarkollegiets förfarande att begära in det aktuella certifikatet/intyget har följt bestämmelserna i förfrågningsunderlaget och att det inte har varit fråga om en otillåten komplettering.

MIAB AB:s anbud

Har MIAB AB lämnat in certifikat/intyg innan tilldelningsbeslutet?

Utredningen i målet

Kontorsstädning för i denna del fram att MIAB AB inte uppfyller kravet om bevis på utbildad personal eftersom anbudet helt saknar bifogade certifikat/intyg som styrker utbildningskravet.

Kammarkollegiet för fram att MIAB AB i sitt anbud har visat att krav 5.6.4.2. uppfylls varför kompletterande dokument ansetts obehövt. Detta eftersom bolaget redan vid anbudsinslämningen bifogat bilagan *Kompetensutveckling Fortbildning* till anbudet.

Av förfrågningsunderlaget punkt 5.6.4.2 om utbildad personal framgår att anbudsgivaren vid inlämnande av anbudet ska ha tillgång till minst tio personer som genomgått PRYL, SRY eller motsvarande samt att anbudsgivaren som kompletterande dokument ska komma in med bevis som styrker detta. Av punkt 5.7 framgår att certifikat/intyg som styrker krav på utbildad personal i avsnittet om utbildad personal är ett sådant kompletterande dokument om kvalificering av anbudsgivare som anbudsgivare ska komma in med utan dröjsmål på Kammarkollegiets begäran. I punkt 5.1 anges att innan Kammarkollegiet fattar tilldelningsbeslut begärs alltid kompletterande dokument in beträffande anbudsgivare som kommer erbjudas ramavtal.

I bilagan *Kompetensutveckling Fortbildning* som MIAB AB lämnat in med anbudet anges bl.a. att merparten av samtlig anställd personal har utbildning enligt SRY eller likvärdig utbildning, vilket är fler än tio personer per region.

Kammarrättens bedömning

Kammarrätten anser att förfrågningsunderlaget inte kan förstås på annat sätt än att kravet på utbildad personal ska visas genom att lämna in certifikat/intyg. MIAB AB har därmed varit skyldig att lämna in certifikat/intyg för att visa att bolaget uppfyller kravet på utbildad personal. Handlingen från MIAB AB benämnd *Kompetensutveckling Fortbildning* är inget certifikat eller intyg och MIAB AB har därför i anbudet inte lämnat in de handlingar som krävs. Kammarkollegiet har inte heller innan beslutet om

tilldelning i enlighet med avsnitt 5.7 i förfrågningsunderlaget begärt att MIAB AB ska komplettera anbudet med certifikat/intyg.

Kan bristen läkas genom att certifikat/intyg från MIAB AB lämnats in till förvaltningsrätten?

Utredningen i målet

Kontorsstädning AB för fram att likabehandlingsprincipen inte upprätthålls om det finns en obegränsad möjlighet till kompletteringar av obligatoriska krav efter tilldelningsbeslut.

Kammarkollegiet för fram att det skulle strida mot principerna om likabehandling och proportionalitet att diskvalificera anbudet eftersom MIAB AB under överprövningsprocessen, på Kammarkollegiets begäran, lämnat in kompletterande bevis som visar att anbudet uppfyllde de aktuella kraven redan vid tidpunkten för anbudets inlämnande.

Kammarrättens bedömning

Likabehandlingsprincipen innebär bl.a. att ett anbud som inte uppfyller samtliga obligatoriska krav inte ska beaktas vid utvärderingen. Den upphandlande myndigheten får därför inte efterge eller bortse från sådana krav som ställs i förfrågningsunderlaget. Med hänsyn till att det i förfrågningsunderlaget anges att kompletterande handlingar alltid begärs in innan tilldelningsbeslutet anser kammarrätten, till skillnad från förvaltningsrätten, att bristerna i MIAB AB:s anbud vad gäller avsaknaden av certifikat/intyg inte kan läkas genom en komplettering under överprövningsprocessen. Kammarrätten anser mot den bakgrunden att Kammarkollegiets åtgärd att tilldela MIAB AB kontrakt inte är förenlig med likabehandlingsprincipen och LOU.

I upphandlingen som gäller anbudsområde Stockholms län var det sex
anbud som erhöll maximalt utvärderingspris och Kontorsstädning AB var
den enda anbudsgivare som efter lottning inte antogs som
ramavtalsleverantör. Kontorsstädning AB riskerar därför att lida skada och
det finns därmed skäl för ingripande i upphandlingen. Den aktuella bristen
kan avhjälpas på så sätt att upphandlingen inte får avslutas förrän en ny
utvärdering genomförs där MIAB AB:s anbud inte ska beaktas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Mats Brege Svensson
kammarrättsråd
ordförande

Åke Kärnell
kammarrättsråd

Johanna Cervin-Ellqvist
tf. assessor
referent

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag (söndagsregeln).

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2011:1029) om om upphandling på försvars- och Säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Vid beräkningen av de tio dagarna gäller söndagsregeln. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16:e eller 20:e kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.